

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі
«Қазгидромет» РМК Атырау облысы бойынша филиалы

АТЫРАУ ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ҚОРШАҒАН ОРТА ЖАЙ-КҮЙІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТТЫҚ БЮЛЛЕТЕНІ

1 жартыжылдық 2025 жыл

Атырау қ, 2025 ж

	МАЗМҰНЫ	Бет.
	Алғы сөз	3
1	Атмосфералық ауаның ластануының негізгі көздері	4
2	Атырау қаласы атмосфералық ауаның ластану жай-күйі	4
2.1	Құлсары қаласы атмосфералық ауаның ластану жай-күйі	8
2.2	Мақат ауданы атмосфералық ауаның ластану жай күйі	10
2.3	Индер ауданы атмосфералық ауаның ластану жай күйі	11
2.4	Жанбай кенті атмосфералық ауаның ластану жай күйі	12
2.5	Ганюшкино кенті атмосфералық ауаның ластану жай күйі	13
3	Жер үсті суларының сапасының жай-күйі	14
4	Топырақтың ауыр металдармен ластану жағдайы	17
5	Атмосфералық жауын-шашын сапасының жай-күйі	18
6	Атырау облысы бойынша 2024-2025 жж. қар жамылғысының химиялық құрамы	18
7	Радиациялық жағдай	18
	Қосымша 1	20
	Қосымша 2	29
	Қосымша 3	31
	Қосымша 4	33
	Қосымша 5	38

Алғы сөз

Ақпараттық бюллетень Ұлттық гидрометеорологиялық қызметтің бақылаужелісінде қоршаған ортаның жай-күйіне мониторинг жүргізу бойынша "Қазгидромет" РМК мамандандырылған бөлімшелері орындайтын жұмыстардың нәтижелері бойынша дайындалған.

Бюллетень мемлекеттік органдарды, жұртшылықты және халықты Атырау облысы аумағындағы қоршаған ортаның жай-күйі туралы ақпараттандыруға арналған және ластану деңгейінде болып жатқан өзгерістер үрдісін ескере отырып, ҚР Қоршаған ортаны қорғау саласындағы іс-шаралардың тиімділігін одан әрі бағалау үшін қажет.

Атырау қаласының атмосфералық ауа сапасын бағалау

1. Атмосфералық ауаны ластаудың негізгі көздері

Атырау облысы экология департаментінің хабарлауынша, Атырау қаласындағы ластанудың негізгі көздері мұнай өңдеу, тасымалдау объектілері болып табылады: "Атырау мұнай өңдеу зауыты", "Теңізшевройл" ЖШС, «НОРТ КАСПИАН ОПЕРЕЙТИНГ КОМПАНИ Н.В.» компаниясы (НКОК), АО Атырау "ЖЫЛУЭЛЕКТРОРТАЛЫҒЫ", АО "Ембімұнайгаз", ТОО "WEST DALA" "ВЕСТ ДАЛА" Бұдан басқа, қалада қаланың жел соғатын екі жағында орналасқан өндірістік төгінділерді жинақтауыш екі тоған бар (солтүстік-батыс жағы - "квадратный" жинақтауыш тоғаны және шығыс жағы - "Тухлая балка"). Жинақтағышқа барлық қалалық төгінділер іс жүзінде тазартусыз жүзеге асырылады, нәтижесінде күкіртсутектің негізгі көзі – жинақтағыш қалыптасады, онда органикалық заттардың, оның ішінде мұнай өнімдерінің ыдырау процестері жүреді.

Атырау облысында бірінші санаттағы 74 кәсіпорын бар.

Атырау қаласы, Құлсары қаласы және Мақат ауданы табиғи газбен толық қамтамасыз етілген.

"ҚазТрансГазАймақ" АҚ АӨФ деректеріне сәйкес Атырау қаласы бойынша автономды қазандықтар – 80 030 бірлік, Мақат ауданы бойынша – 1783 бірлік.

2. Атырау қаласындағы атмосфералық ауа сапасының мониторингі.

Атырау қаласы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 6 бақылау бекетінде, оның ішінде 2 бекетте сынаманы қолмен күшімен алу және 4 автоматты станцияда жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы қала бойынша Атмосфералық ауа мониторингі 16 көрсеткіш бойынша жүргізіледі: 1) қалқыма бөлшектер (шаң); 2) РМ-2,5 қалқыма бөлшектер; 3) РМ-10 қалқыма бөлшектер; 4) күкірт диоксиді; 5) көміртегі оксиді; 6) азот диоксиді; 7) азот оксиді; 8) аммиак; 9) күкірт сутегі; 10) озон; 11) фенол; 12) формальдегид; 13) бензол; 14) толуол; 15) этилбензол; 16) ортоксилол.

1-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

1 кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

№	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	Тәулігіне 3 мезгіл	қол күшімен алынған сынама (дискретті к әдіс)	Самал ықшам ауданы А.Кекілбаев көшесі 15	қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, күкірттісутегі, фенол, аммиак, формальдегид, бензол, толуол, этилбензол, ортоксилол (C ₂ H ₆)
5			Құрсай ықшам ауданы Қарабау көшесі 12	қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, күкірттісутегі, фенол, аммиак, формальдегид
6	әр 20 минут сайын		Жұлдыз ықшам ауданы 6-шы көше 29	озон (жер үсті қабаты)

8	үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Сырдария 3 ауданы	қалқыма бөлшектер РМ-10 және РМ-2,5, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, аммиак
9			Береке шағын ауданы, Береке өндірістік ауданы	қалқыма бөлшектер РМ-10 және РМ-2,5
11			ЛББ №11 – Дамба ауылы, балық инспекциясын ың аумағы	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
12			Ақшағала ы.а., 2 көше, 1а үй	
15			Ауэзова к-сі, 28А, "Мунайшы" стадионының аумағында	
17			Самал ы.а., 7 көше, 42 үй	

2025 жыл 1 жартыжылдық Атырау қаласының атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Атырау қаласының атмосфералық ауаның ластану деңгейі **«өте жоғары»**, стандарттық индекс **СИ=19,7** (өте жоғары деңгей) күкірттісутегі бойынша №17 бекет аумағында; **ЕЖҚ=54%** (өте жоғары деңгей) №12 бекет аумағында азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірттісутегі-19,7 ШЖШм.б., көміртегі оксиді-16,0 ШЖШм.б., күкірт диоксиді-14,1 ШЖШм.б., азот диоксиді-11,1 ШЖШм.б., аммиак-3,4 ШЖШм.б., қалқыма бөлшектер (шаң)-1,8 ШЖШм.б., фенол-1,7 ШЖШм.б., азот оксиді-1,2 ШЖШм.б., қалқыма бөлшектер РМ-2,5-1,0 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша – 3,95 ШЖШо.т., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

2025 жылдың наурыз айының 2-і мен 3-і аралығында №12 «Ақшағала» станциясында азот диоксиді бойынша ауаның 10,1– 11,1 ШЖШм.б. аралығында 19 жоғары ластану (ЖЛ) жағдайы тіркелді.

2025 жылдың маусым айының 1-і мен 8-і аралығында №17 «Самал» станциясында күкірттісутегі бойынша ауаның 10,0– 19,7 ШЖШм.б. аралығында 13 жоғары ластану (ЖЛ) жағдайы тіркелді.

2025 жылдың маусым айының 1-і күні №17 «Самал» станциясында күкірт диоксиді бойынша ауаның 10,3– 14,0 ШЖШм.б. аралығында 8 жоғары ластану (ЖЛ) жағдайы тіркелді.

2025 жылдың маусым айының 14-і күні №11 «Дамба» станциясында көміртегі оксиді бойынша ауаның 16,0 ШЖШм.б. аралығында 1 жоғары ластану (ЖЛ) жағдайы тіркелді.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 2-кестеде көрсетілген.

2 кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр		Максималды-бірлік шоғыры		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ м.б. асу еселігі	%	> ШЖШ	>5 ШЖШ	>10 ШЖШ
Атырау қаласы								
Қалқыма бөлшектер (шаң)	0,04	0,27	0,9	1,8	3,5	28		
PM-2,5 қалқыма бөлшектері	0,0204	0,58	0,1626	1,0	0,0	2		
PM-10 қалқыма бөлшектері	0,0168	0,28	0,1754	0,6				
Күкірт диоксиді	0,010	0,19	7,0495	14,1	0,0	17	8	8
Көміртегі оксиді	0,12	0,04	80,06	16,0	0,6	103	11	1
Азот диоксиді	0,16	3,95	2,22	11,11	53,9	21038	3416	19
Азот оксиді	0,0119	0,20	0,48	1,2	0,0	2		
Озон (жербеті)	0,0033	0,11	0,0290	0,2				
Күкіртті сутегі	0,0027		0,1575	19,7	1,6	9615	38	13
Фенол	0,002	0,69	0,017	1,7	0,0	1		
Аммиак	0,004	0,11	0,6786	3,4	0,0	3		
Формальдегид	0,002	0,20	0,005	0,1				
Бензол	0,000	0,00	0,000	0,0				
Толуол	0,000		0,000	0,0				
Этилбензол	0,000	0,00	0,000	0,0				
Ортоксилол (C2H6)	0,000		0,000	0,0				

Қорытынды:

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі келесідей өзгерді

Кестеден көріп отырғанымыздай, Атырау қаласының 2025 жыл 1 жартыжылдықта соңғы бес жылда атмосфералық ауаның ластану деңгейі 2021,2025 жылдары «өте жоғары» деңгейге жетті, 2022 жылы «жоғары» деңгейде болды, ал 2023,2024 жылдары ауа сапасының көрсеткіші «көтеріңкі» деңгейде бағаланды.

Ең жоғары бір реттік ШЖШ артуының ең көп саны күкірттісутегі (9666 жағдай), азот диоксиді (24473 жағдай), көміртегі оксиді (115 жағдай), қалқыма бөлшектер (шаң) (28 жағдай), күкірт диоксиді (33 жағдай), аммиак (3 жағдай) азот оксиді (2 жағдай), қалқыма бөлшектер РМ-2,5 (2 жағдай), фенол (1 жағдай).

Метеорологиялық жағдайы

2025 жылдың бірінші жартысында Атырау қаласы жоғарғы және төменгі қысым аймақтарында ауыспалы болды, фронтальды бөліктердің өтуімен тұрақсыз ауа-райы болып, жылдың басында қар аралас жауын-шашын, тұман, көктайғақ, бұрқасын байқалды. Мамыр және маусым айларында өткінші жаңбыр жауып, найзағай байқалды. Жел екпіні күшейіп 15-20 м/с, облыстың кей жерлерінде 22 м/с қа дейін жетті.

Қаңтарда, сәуір және мамыр айында жиі, Атырау қаласы бойынша әлсіз жел күші 0-5 м/с соғып, ауа ластануының қолайсыз метеорологиялық жағдайлары **күтілді**.

Экспедициялық бақылаулар деректері бойынша атмосфералық ауаның жай-күйі

Стационарлық бақылау бекеттерінен басқа Атырау облысында жылжымалы экологиялық зертхана жұмыс істейді, оның көмегімен ауа сапасын өлшеу Атырау қаласы бойынша (3 нүкте) жүргізілді. №1 нүкте-Жұмыскер кенті, Жастар көшесі; №2 нүкте-Атырау вокзалы; №3 нүкте - Қара өзек, қалалық булану тоғаны.

Анықталатын қоспалар: 1) қалқыма бөлшектер РМ-10; 2) күкірт диоксиді; 3) көміртегі оксиді; 4) азот диоксиді; 5) Ұйына органикалық қосылыстар (ҰОҚ); 6) қалқыма бөлшектер РМ-2,5; 7) күкірттісутегі; 8) көмірсутек ($C_{12}-C_{19}$); 9)

формальдегид; 10) фенол; 11) метан.

Атырау қаласының ластаушы заттардың максималды-бірлік шоғыры, күкірттісутегі бойынша №1 нүкте-Жұмыскер кенті, Жастар көшесі -3,5 ШЖШ_{м.б.}, №2 нүкте-Атырау вокзалы-1,25ШЖШ_{м.б.}, №3 нүкте - Қара өзек, қалалық булану тоғаны-3,75 ШЖШ_{м.б.}, формальдегид №1 нүкте-Жұмыскер кенті, Жастар көшесі - 2,0 ШЖШ_{м.б.}, №2 нүкте-Атырау вокзалы-2,8 ШЖШ_{м.б.}, №3 нүкте - Қара өзек, қалалық булану тоғаны-1,8 ШЖШ_{м.б.}, көміртегі оксиді №1 нүкте-Жұмыскер кенті, Жастар көшесі -1,3 ШЖШ_{м.б.}, №3 нүкте - Қара өзек, қалалық булану тоғаны-1,15ШЖШ_{м.б.} құрады.

Басқа анықталатын ластаушы заттардың шоғырлары бақылау деректері бойынша шекті жол берілген шоғырдан аспады.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 3-кестеде көрсетілген.

3-кесте

Атырау қаласы атмосфералық ауа сапасын экспедициялық бақылау деректері бойынша ластаушы заттардың максималды шоғыры.

Анықталатын қоспалар	№1 нүкте		№2 нүкте		№3 нүкте	
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі
Қалқыма бөлшектер (PM-2,5)	0,006	0,038	0,004	0,025	0,003	0,019
Қалқыма бөлшектер (PM-10)	0,007	0,023	0,004	0,013	0,010	0,050
Көміртегі оксиді	6,6	1,3	0,300	0,06	5,75	1,15
Азот диоксиді	0,177	0,885	0,089	0,445	0,125	0,625
Метан	2,17	-	5,000	-	9,000	-
Күкірттісутегі	0,028	3,500	0,010	1,250	0,030	3,750
Фенол	0,002	0,200	0,003	0,300	0,005	0,500
Көмірсутек (C12-C19)	0,300	-	0,300	-	0,200	-
Күкірт диоксиді	0,130	0,260	0,020	0,040	0,030	0,060
Формальдегид	0,100	2,000	0,140	2,800	0,090	1,8
Ұшпа органикалық қосылыстар (ҰОК)	0,200	-	0,3	-	0,300	-

2.1 Құлсары қаласы бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Құлсары қаласы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стационарлық станцияда жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы қала бойынша Атмосфералық ауа мониторингі 8 көрсеткіш бойынша жүргізіледі: 1) қалқыма бөлшектер (шаң); 2) күкірт диоксиді 3) көміртегі оксиді; 4) азот диоксиді; 5) азот оксиді; 6) озон; 7) күкірттісутегі.

4-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

4 кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
---------	----------------	-----------------	------------------	----------------------

7	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Махамбет Өтемісов көшесі, 37А	қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, озон (жер үсті қабаты), күкірттісутегі.
19			Құлсары қ., Өнеркәсіптік аймақ МГӨБ	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді

2025 жылғы 1 жартыжылдық Құлсары қаласындағы атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Құлсары қаласының атмосфералық ауаның ластануы «жоғары», стандарттық индексі **СИ=6,7** (жоғары деңгей), күкірт диоксиді бойынша, ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=7%** (көтеріңкі деңгей) болып азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірт диоксиді-6,7 ШЖШм.б., азот диоксиді-6,6 ШЖШм.б., күкірттісутегі-2,64 ШЖШм.б., азот оксиді-2,5 ШЖШм.б., басқа лаस्ताушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Экстремалды жоғары және жоғары ластану (ЖЛ және ЭЖЛ) жағдайлары: ЖЛ (10 ШЖК астам) және ЭЖЛ (50 ШЖК астам) тіркелген жоқ.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 5-кестеде көрсетілген.

5 кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр (Қо.т.)		Максималды- бірлік шоғыры (Қм.б.)		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШм. б. асу еселігі	%	> Ш Ж Ш	>5 ШЖ Ш	>10 ШЖ Ш
Құлсары қаласы								
Қалқыма бөлшектері (шаң)	0,0001	0,00	0,1235	0,247				
Күкірт диоксиді	0,0041	0,08	3,3440	6,688	0,2	18	8	
Көміртегі оксиді	0,1009	0,03	2,2732	0,455				
Диоксид азота	0,0233	0,58	1,3218	6,609	6,9	827	16	
Оксид азота	0,0057	0,09	1,0000	2,500	0,1	13		
Озон (жербеті)	0,0009	0,03	0,0013	0,01				
Күкірттісүтегі	0,0006		0,0211	2,64	0,2	21		

Қорытынды:

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі келесідей өзгерді:

Кестеден көріп отырғанымыздай Құлсары қаласында соңғы бес жылда 1 жартыжылдықта ауаның ластану деңгейі 2021 жылы «төмен» деңгейде болды, 2022, 2023 жылдары ауа сапасының көрсеткіші «көтеріңкі», 2024, 2025 жылдары ауа сапасының ластануы «жоғары» деңгейде бағаланды.

2.2 Мақат ауданы бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Мақат ауданы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы аудан бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) көміртегіоксиді.

6-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

6- кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Мақат ауылы, Мақат ауданының Мәдениет үйі, Алаш көшесі, 23	күкірт диоксиді, азот диоксиді, көміртегі оксиді.

2025 жыл 1 жартыжылдық Мақат ауданындағы атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Мақат ауданының атмосфералық ауаның ластану деңгейі **көтеріңкі**, стандарттық индекс **СИ=3,1** (көтеріңкі деңгей) көміртегі оксиді бойынша; ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=0%** (төмен деңгей) болып бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары азот оксиді-3,1 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша-2,49 ШЖШо.т., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Экстремалды жоғары және жоғары ластану (ЖЛ және ЭЖЛ) жағдайлары: ЖЛ

(10 ШЖК астам) және ЭЖЛ (50 ШЖК астам) тіркелген жоқ.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 7-кестеде көрсетілген.

7 кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр		Максималды-бірлік шоғыры		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ м.б. асу еселігі	%	> ШЖШ	>5 ШЖШ	>10 ШЖШ
Мақат ауданы								
Күкірт диоксиді	0,0010	0,02	0,2470	0,5				
Көміртегі оксиді	0,2210	0,07	15,7076	3,1	0,0	2		
Диоксид азота	0,0996	2,49	0,1448	0,7				

2.3 Индер ауданы бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Индер ауданы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы аудан бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады: 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) көміртегі оксиді.

8-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

8- кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Индербор ауданы, Индербор Мәдениет үйі, Н. Мендіғалиев көшесі 47	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді.

2025 жылғы 1 жартыжылдық Индербор ауданының атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Индер ауданының атмосфералық ауаның ластану деңгейі **көтеріңкі**, стандарттық индекс **СИ=1,7** (төмен деңгей); ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=1%** (көтеріңкі деңгей) болып азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары азот диоксиді-1,7 ШЖШм.б., күкірт диоксиді-1,3 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша – 2,58 ШЖШо.т., басқа ластаушы заттардыңшоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 9-кестеде көрсетілген.

9-кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр (Қо.т.)		Максималды- бірлік шоғыры (Қм.б.)		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ м.б. асу еселігі	%	> ШЖ Ш	>5 Ш Ж Ш	>10 ШЖ Ш
Индер ауданы								
Күкірт диоксиді	0,0049	0,10	0,6541	1,3	0,0	5		
Көміртегі оксиді	0,0164	0,01	4,1170	0,8				
Диоксид азота	0,1032	2,58	0,3394	1,7	1,4	180		
Күкірттісутегі	0,0010		0,0033	0,4				

2.4 Жанбай кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Жанбай селосы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы кент бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады: 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) күкірттісутегі; 4) көміртегіоксиді.

10-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

10-кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын	үзіліссіз режимде	Жанбай кенті, Т.Нысанов көшесі 96 учаскесі	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді.

2025 жылғы 1 жартыжылдық Жанбай кенті атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Жанбай кенті бойынша атмосфералық ауаныңластану деңгейі **жоғары**, стандарттық индекс **СИ=2,4** (көтеріңкі деңгей) күкірттісутегі бойынша, ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=30%** (жоғары деңгей) азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірттісутегі-2,4 ШЖШм.б., азот диоксиді-1,5 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді-4,6 ШЖШо.т., басқа ластаушы заттардыңшоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 11-кестеде көрсетілген.

11-кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

	Орташа шоғыр (Қо.т.)	Максималды-бірлік шоғыры (Қм.б.)	ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны
--	-------------------------	-------------------------------------	-----	-----------------------------------

Қоспа	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШм.б. асу еселігі	%	> ШЖ Ш	>5 ШЖ Ш	>10 ШЖ Ш
Жанбай кенті								
Күкірт диоксиді	0,0020	0,04	0,2438	0,5				
Көміртегі оксиді	0,3183	0,11	3,1051	0,6				
Диоксид азота	0,1828	4,57	0,2951	1,5	29,7	3862		
Күкірттісутегі	0,0010		0,0188	2,4	0,1	13		

2.5 Ганюшкино кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі.

Ганюшкино поселкесі аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы кент бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады: 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) күкірттісутегі; 4) көміртегіоксиді.

12-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

12-кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Құрманғазы (Ганюшкино) кенті Құрманғазы ауданының Мәдениет үйі, Абай көшесі, 50- үй	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді.

2025 жылғы 1 жартыжылдық Ганюшкино кенті атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Ганюшкино кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану деңгейі **көтеріңкі**, стандарттық индекс **СИ=2,7** (көтеріңкі деңгей) күкірттісутегі бойынша; ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=17%** (көтеріңкі деңгей) болып азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірттісутегі-2,7 ШЖШм.б., азот диоксиді-1,9 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша – 4,0 ШЖШо.т. басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималдыжоғары жағдайлары 13-кестеде көрсетілген.

13-кесте

	Орташа шоғыр (Қо.т.)	Максималды- бірлік шоғыры (Қм.б.)	ЕЖ Қ	ШЖШ арту жағдайларының саны
--	-------------------------	---	---------	-----------------------------------

Қоспа	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШм.б. асу еселігі	%	> Ш Ж Ш	>5 ШЖ Ш	>10 ШЖ Ш
Ганюшкино кенті								
Күкірт диоксиді	0,0012	0,02	0,3701	0,7				
Көміртегі оксиді	0,0056	0,00	2,8856	0,6				
Диоксид азота	0,1600	4,00	0,3790	1,9	17,2	2238		
Күкірттісутегі	0,0010		0,0212	2,7	0,2	28		

3. Атырау облысы аумағындағы жер үсті сулар сапасының мониторингі

Атырау қаласы бойынша жер үсті суларының сапасын бақылау 6 су объектісінің (Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері, Шаронова, Перетаска және Яик арналары) 21 тұстамасында жүргізілді.

Теңіз суы сапасына мониторинг жасау Каспий теңізінің 22 жағалаулық нүктеде жүргізіледі: теңіз кеме жүретін су арнасы (2), Жайық өзені қайраңы (5), Волга өзені қайраңы (5), Шалығи шығанағы аралдары станциялары (5), Жанбай кенті (5).

Жер үсті суларын зерттеу кезінде су сынамаларында су сапасының 43 физикалық және химиялық көрсеткіштері анықталады: көзбен шолып бақылау, температура, қалқыма заттар, мөлдірлігі, түсі, сутегі көрсеткіші (рН), еріген оттегі, ОБТ5, ОХТ, құрғақ қалдық, құрамында тұз бар негізгі иондар, биогенді элементтер, органикалық заттар (мұнай өнімдері, фенолдар), ауыр металдар мен пестицидтер.

Атырау облысы аумағындағы гидробиологиялық көрсеткіштер бойынша жер үсті және теңіз сулары сапасының жай-күйіне мониторинг 28 тұстамада 5 су объектісінде (Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері және Шаронова тармағында) жүргізілді. Зерттелетін объектіге судың өткір уыттылығын анықтауға арналған 84 сынама талданды.

Атырау облысының аумағындағы ауыр металдар (мыс, марганец, мұнай өнімдері, қорғасын, мырыш, кадмий, никель, хром) бойынша түптік шөгінділер сапасының мониторингі Жайық өзенінің, Яик және Перетаска тармақтарының 10 тұстамасында және Каспий теңізінің 22 нүктесінде жүргізіледі. Мұнай өнімдері мен ауыр металдардың (мыс, хром, кадмий, никель, марганец, қорғасын және мырыш) құрамы талданды.

3.1 Атырау облысы аумағындағы жер үсті сулар гидрохимиялық көрсеткіштері бойынша сапасының мониторинг нәтижелері.

Қазақстан Республикасының су объектілерінің су сапасын бағалауға арналған негізгі нормативтік құжаттар «Су объектілерінде судың сапасын жіктеудің бірыңғай жүйесі».

Су объектілерінің су сапасы Бірыңғай жіктеме бойынша келесідей бағаланады:

Су объектісінің атауы	Су сапасының класы		Параметрлері	өл. бір.	концентрациясы
	1-ші жартыжылдық 2024 ж.	1-ші жартыжылдық 2025 ж.			

Жайық өз.	-	3 класс (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,432
			ОХТ	мг/дм ³	15,844
			Магний	мг/дм ³	32,188
			Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,082
Перетаска тарм.	-	3 класс (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,428
			Магний	мг/дм ³	30,29
			Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,087
			Фенолдар	мг/дм ³	0,001
Яик тарм.	-	3 класс (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,397
			ОХТ	мг/дм ³	16,244
			Магний	мг/дм ³	31,783
			Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,07
Қиғаш өз.	-	3 класс (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,22
			ОХТ	мг/дм ³	17,98
			Магний	мг/дм ³	28,32
			Кадмий	мг/дм ³	0,0013
			Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,085
Шаронова тарм.	-	3 класс (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,25
			ОХТ	мг/дм ³	17,7
			Магний	мг/дм ³	25,60
			Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,079
Ембі өз.	-	3 класс (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,27
			Магний	мг/дм ³	23,23
			Сульфаттар	мг/дм ³	330,1
			Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,073

*Су объектілерінде су сапасын жіктеудің бірыңғай жүйесі (ҚР АШМ СРК 20.03. 2024 жылғы №70 Бұйрық).

2025 жылдың 1-ші жартыжылдығында Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері, Перетаска, Яик пен Шаронова тармақтары 3 класқа жатады.

Атырау облысы бойынша су объектілеріндегі негізгі ластаушы заттар ОБТ5, ОХТ, магний, кадмий, сульфаттар, фенолдар мен мұнай өнімдері болып табылады.

Жоғары және экстремалды жоғары ластану жағдайлары

2025 жылғы 1-ші жартыжылдығында Атырау облысының аумағында ЖЛ және ЭЖЛ жағдайлары тіркелмеді.

Су объектілерінің сапасы жөніндегі ақпарат тұстамалар шегінде гидрохимиялық көрсеткіштер бойынша 1-қосымшада көрсетілген.

Су объектілерінің сапасы жөніндегі ақпарат тұстамалар шегінде тосикологиялық көрсеткіштер бойынша 2-қосымшада көрсетілген.

Гидробиологиялық көрсеткіштер бойынша жер үсті сулары сапасының жай-күйі

Су объектілерінің су сапасы Бірыңғай жіктеме бойынша келесідей бағаланады:

Су объектісінің атауы	Пантла және Букка бойынша сапробтық индекс бойынша су сапасының класы (Сладечек модификациясында)	Зообентос бойынша су сапасының сыныбы
-----------------------	---	---------------------------------------

	фитопланктон бойынша	зоопланктон бойынша	перифитон бойынша	олигохеталардың жалпы санының төменгі организмдердің жалпы санына қатынасы, %	биотикалық индекс вудивис бойынша
Жайық өзені			3 класс (1,75)		3 класс (5,0)
Шаронов арнасы			3 класс (1,76)		3 класс (5,0)
Қиғаш өзені			3 класс (1,79)		3 класс (5,0)
Ембі өзені			3 класс (1,73)		3 класс (5,0)
Каспий теңізі			3 класс (1,86)		3 класс (5,0)

Жайық өзені. Перифитон. Перифитонның бұзылуында диатомдар басым болды. Диатомдар барлық қанаттарда кездеседі. Сапробтың орташа индексі-1,75. Орташа ластанған су.

Зообентос. Зообентос гастроподтармен қамтамасыз етілді. Вудивис бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Су класы - үшінші.

Биотестілеу. Биотестілеу деректері бойынша Жайық өзені бойынша тест-параметр бақылау нүктелерінің жүйелі орналасуында ұсынылды: Дамба кенті - 0%, Атырау қаласы "Атырау су арнасы" КМК төгіндісінен 0,5 км төмен - 0%, Индер кенті "су бекеті тұстамасында" - 0%. Алынған мәліметтер зерттелетін судың сынақ объектісіне уытты әсерінің жоқтығын көрсетеді.

Шаронов тармағы. Перифитон. Перифитонның түрлік құрамы диатомдармен ұсынылған. Сапробтық индексі 1,76 құрады. Судың сапасы-орташа ластанған сулар.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Судың сапасы орташа ластанған сулардың 3 класына сәйкес келді.

Биотестілеу. Сынақ объектісіне судың жіті уыттылығын анықтау процесінде ағындағы бақылауға (тест - параметр) қатысты өлген дафниялардың пайызы - 0%. Сынақ объектісіне уытты әсер анықталған жоқ.

Қиғаш өзені. Перифитон. Перифитонның түрлік құрамы диатомдармен ұсынылған. Сапробтық индексі 1,79 құрады. Судың сапасы-орташа ластанған сулар.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Судың сапасы орташа ластанған сулардың 3 класына сәйкес келді.

Биотестілеу. Қиғаш өзені бойынша биотестілеу барысында алынған деректер тест-объектіге уытты әсерінің жоқтығын көрсетті. Зерттелген суда тірі қалған дафниялардың саны 100% құрады. Тест параметрі-0%.

Ембі өзені. Перифитон. Бұл уақытта перифитон түрлері бай болмады. Диатомды және эвгленді балдырлар кездесті. Сапроб индексі 1,73-ге тең. Су класы үшінші, яғни орташа ластанған су.

Зообентос. Биотикалық индексі – 5. Ембі өзенінің зообентосын зерттеу нәтижелері бойынша су қоймасының түбі орташа ластанған деп бағаланды.

Биотестілеу. Сынақ объектісі үшін судың өткір уыттылығын анықтау процесінде өлшенген дафнияның ағымды бақылауға (сынақ параметріне) қатысты пайызы 0% құрайды. Сынақ объектісінде улы әсер табылған жоқ.

Каспий теңізі. Перифитон. Ластану альгоценозы диатомды балдырларға бай болды. Сапробтық индекстер 1,66-тен 2,14-ге дейін өзгерді. Каспий теңізінің 22 нүктесі бойынша сапробтылықтың орташа индексі 1,86 орташа ластанған суды құрады және 3-класс шегінде қалды.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс - 5 құрады. Судың сапасы 3 - класқа сәйкес келді-орташа ластанған сулар.

Перифитон мен бентос бойынша судың сапасы орташа ластанған сулардың үшінші класына жатады.

Биотестілеу Теңіз суларының сапасы Каспий теңізінің токсикологиялық көрсеткіштері бойынша тірі организмдерге жіті уытты әсер еткен жоқ. Каспий теңізінің тұстамаларындағы тест-параметр 0% - ды құрады.

Биотестілеу Теңіз суларының сапасы Каспий теңізінің токсикологиялық көрсеткіштері бойынша тірі организмдерге жіті уытты әсер еткен жоқ. Каспий теңізінің тұстамаларындағы тест-параметр 0% - ды құрады.

3.2. Атырау облысы аумағындағы ауыр металдар бойынша жер үсті және теңіз суларының түптік шөгінділерінің сапасы мониторингінің нәтижелері.

Зерттеу нәтижелері бойынша Жайық өзенінің, Перетаска мен Яик түбіндегі шөгінділерде ауыр металдардың құрамы мынадай шектерде ауытқиды: мыс 0,25 тен 0,83 мг/кг- ға дейін, марганец 0,09 дан 0,11 мг/кг-ға дейін, хром 0,08 тен 0,15 мг/кг-ға дейін, қорғасын 0,20 ден 0,52 мг/кг-ға дейін, мырыш 1,65 ден 2,4 мг/кг-ға дейін, никель 0,32 ден 0,49 мг/кг-ға дейін, кадмий 0,17 ден 0,44 мг/кг. Мұнай өнімдерінің құрамы 1,0% тен 2,0%-ға дейінгі шекте белгіленді.

Каспий теңізінің түптік шөгінділерінің мониторингі нәтижелері бойынша ауыр металдардың мөлшері: мыс 0,20 ден 0,66 мг/кг-ға дейін, марганец 0,07 тен 0,18 мг/кг-ға дейін, хром 0,07 дан 0,21 мг/кг-ға, қорғасын 0,1 ден 0,42 мг/кг-ға дейін, мырыш 1,6 тен 2,7 мг/кг-ға дейін, никель 0,32 ден 0,61 мг/кг-ға, кадмий 0,1 ден 0,33 мг/кг-ға дейін ауытқиды. Мұнай өнімдері 0,1% тен 2,3%.- ға дейін белгіленген.

4. Атырау облысы бойынша 2025 жылғы көктемгі кезеңіндегі топырақтың ауыр металдармен ластану жағдайы

Көктемгі кезеңде топырақтың жай-күйін бақылау **Атырау қаласының** бес пунктінде және **Жанбай, Забурунье, Жамансор** ауылдарының үш пунктінде, сондай-ақ, **Жанбай, Забурунье, Доссор, Мақат, Қосшағыл** ауылдарының 5 кен орнында бес бақылау пункті бойынша жүргізілді.

Топырақ сынамаларында мұнай өнімдері, кадмий, қорғасын, мыс, хром және мырыш анықталды.

Көктемгі кезеңде Атырау қаласында топырақ сынамаларында мырыш мөлшері 2,0 – 2,4 мг/кг, мыс - 0,31 - 0,35 мг/кг, хром - 0,1 - 0,16 мг/кг, қорғасын - 0,11 - 0,19 мг/кг, кадмий - 0,1 - 0,14 мг/кг шегінде болды.

№ 19 мектеп, демалыс саябағы аумағында, Атырау - Орал автомагистралі аудандарында, Атырау мұнай өңдеу зауытынан 500 м және 2 км қашықтықта іріктелген топырақ сынамаларында хром мөлшері - 0,017 - 0,027 ШРК, қорғасын - 0,003 - 0,006 ШРК шекті рұқсат етілген шоғырлану мәнінен аспайды.

Барлық анықталған ауыр металдар қалыпты шектерде болды.

Жанбай, Забурунье, Жамансор ауылдарында топырақ сынамаларында мырыш мөлшері 2,0 – 2,4 мг/кг, мыс - 0,24 - 0,41 мг/кг, хром - 0,08 - 0,11 мг/кг, қорғасын - 0,12 - 0,28 мг/кг, кадмий - 0,1 - 0,19 мг/кг шегінде болды.

Топырақ сынамаларында хром мөлшері - 0,013 - 0,018 ШРК, қорғасын-0,004-0,009 ШРК шекті рұқсат етілген концентрация мәнінен аспайды.

Көктемгі кезеңде **Жанбай, Забурунье, Доссор, Мақат, Қосшағыл** кен орындарындағы бақылау пункттерінде әртүрлі нүктелерден іріктелген топырақ сынамаларында қорғасын мөлшері - 0,14 – 0,3 мг/кг, мырыш – 1,9 – 2,5 мг/кг, мыс - 0,33 – 0,68 мг/кг, хром шегінде болды - 0,08-0,17 мг/кг, кадмий-0,1-0,22 мг / кг, мұнай өнімдері-1,5-2,3 мг/кг.

Кен орындарында және олардың нүктелерінде анықталатын қоспалардың концентрациясы рұқсат етілген нормадан аспады.

5. Атырау облысының аумағындағы атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамы

Атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамына бақылау 4 метеостанцияда (Атырау, Ганюшкино, Пешной, Құлсары) алынған жаңбыр суына сынама алумен (қосымша-1) жүргізілді.

Жауын-шашын құрамында барлық анықталатын заттардың шоғырлары шекті рұқсат етілген шоғырлардан аспады.

Жауын-шашын сынамаларында 2,0% сульфаттар, 8,76% хлоридтер, 72,71% гидрокорбанаттар, 3,46% магний иондары 12,17% кальций иондары басым болды.

Ең үлкен жалпы минерализация Құлсары МС 104,9/л, ең азы Ганюшкино МС 45,6 мг/л белгіленді.

Жауын-шашынның қышқылдығы әлсіз сілтілі орта сипатына ие, 6,9-ден (Құлсары МС) 7,1 -ге (Атырау МС) дейін.

6. Атырау облысы бойынша 2024-2025 жж. қар жамылғысының химиялық құрамы

Қар жамылғысының химиялық құрамына бақылау 3 метеостанцияда (Пешной, Ганюшкино, Құлсары) жүргізілді.

Қар жамылғысы құрамында барлық анықталатын заттардың шоғырлары шекті рұқсат етілген шоғырлардан аспады.

Жауын-шашын сынамаларында 2,03% сульфаттар, 108,9% хлоридтер, 57,84% гидрокорбанаттар, 24,48% магний иондары, 22,22% кальций иондары басым болды.

Ең үлкен жалпы минерализация Құлсары МС – 82,5 мг/л, ең азы Ганюшкино МС 55,2 мг/л белгіленді.

Жауын-шашынның қышқылдығы әлсіз сілтілі орта сипатына ие, 6,8-ден (Ганюшкино МС) 7,1 -ге (Құлсары МС) дейін.

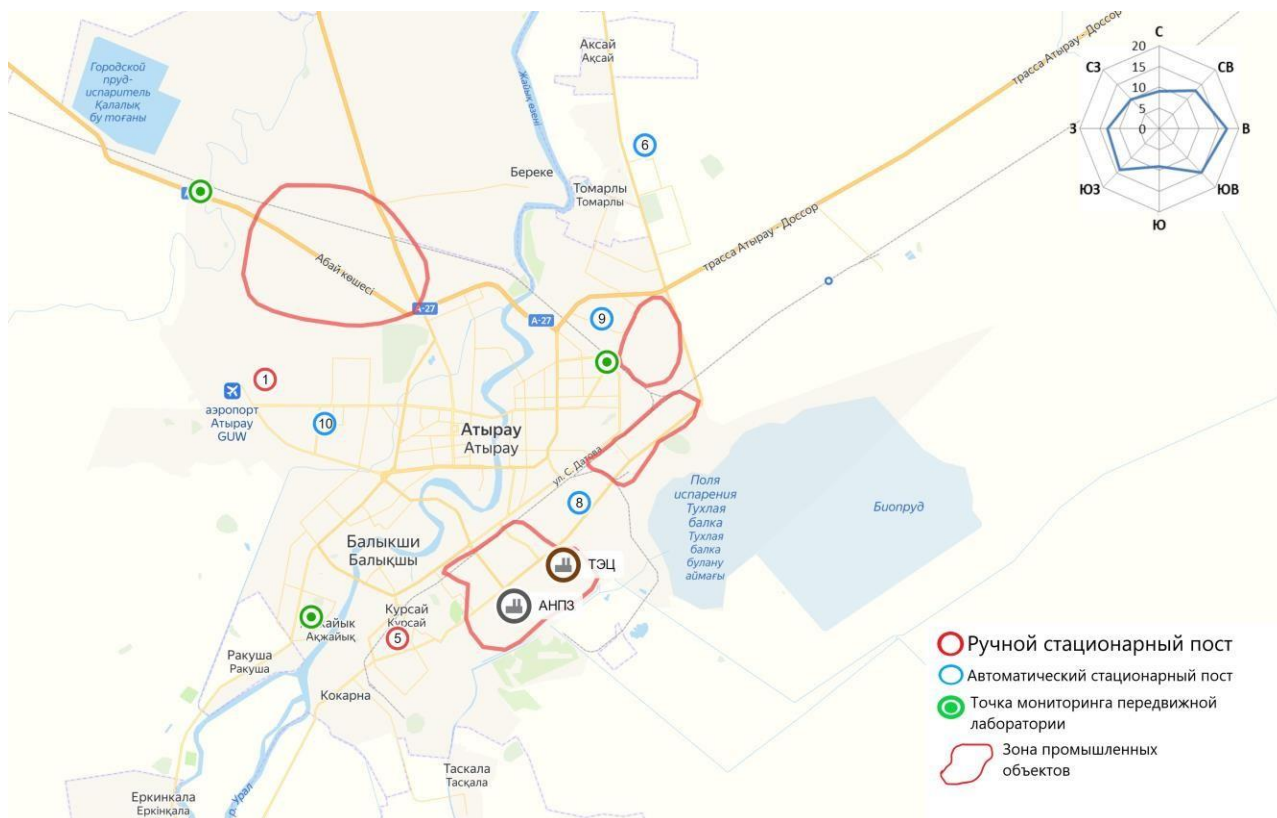
7. Радиациялық жағдай

Атмосфералық ауаның ластануының гамма сәулелену деңгейіне күнсайын жергілікті 3 метеорологиялық стансада (Атырау, Пешной, Құлсары).

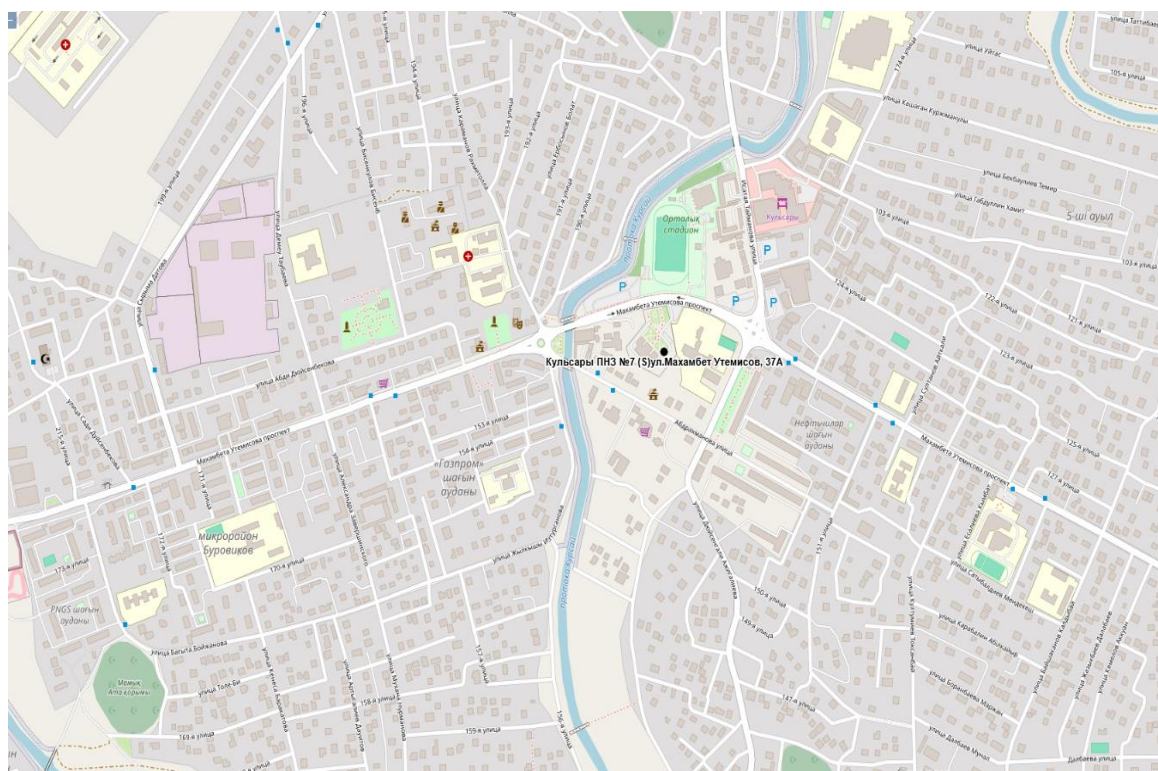
Атырау және Құлсары қалалары бойынша атмосфералық ауа қабатының жерге жақын қабатына орташа радиациялық гамма-фонның мәні 0,07-0,20 мкЗв/сағ (норматив - 5 мкЗв/сағ дейін). Облыс бойынша радиациялық гамма- фонның орташа мәні 0,11 мкЗв/сағ., яғни шекті жол берілетін деңгейінен аспады.

Атмосфераның жерге жақын қабатында радиоактивтердің түсу тығыздығына

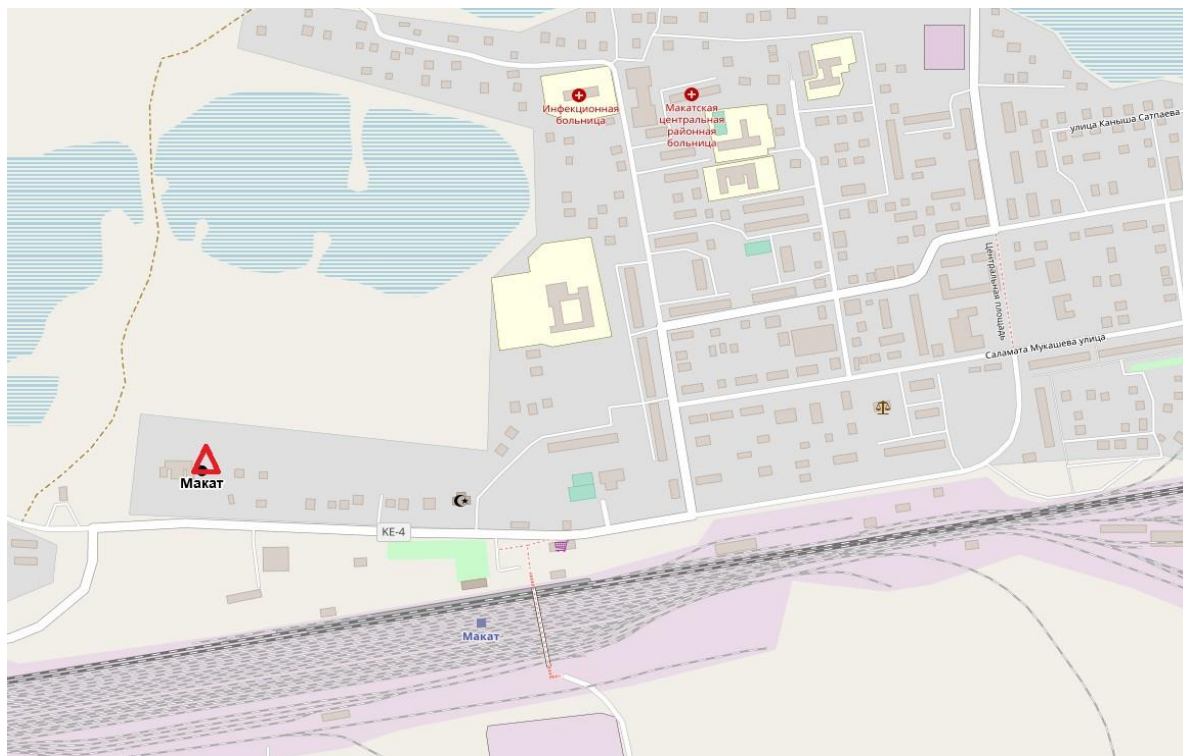
бақылау Атырау облысында метеорологиялық станцияда (Атырау) ауа сынамасын горизонтальді планшеттер алу жолымен жүзеге асырылды. Стансада бес тәуліктік сынама жүргізілді. Атырау қаласында атмосфераның жерге жақын қабатында орта тәуліктік радиоактивтердің түсу тығыздығы 1,4-2,4 Бк/м² шегінде болды. Облыс бойынша радиоактивті түсулердің орташа тығыздығы 2,0 Бк/м², бұл шекті жол берілетін деңгейінен аспады.

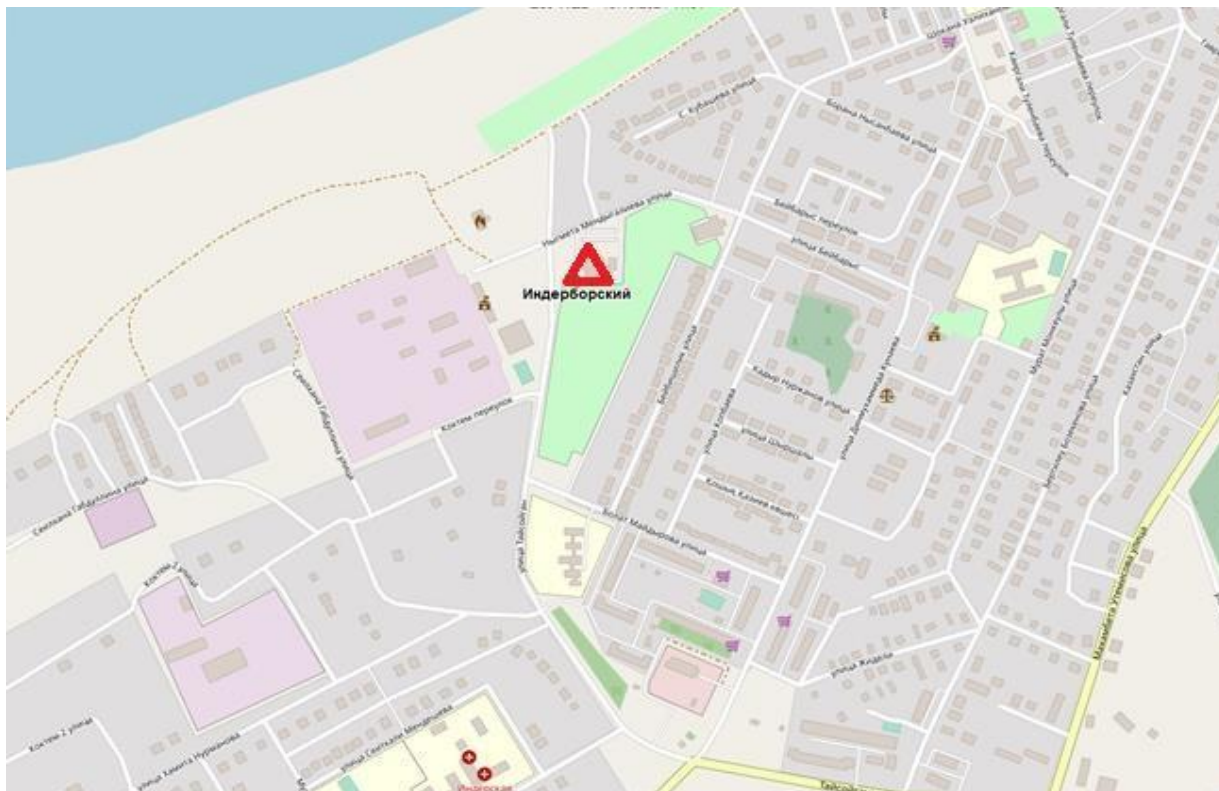
Атырау қаласының атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық және жылжымалы желісінің орналасу сызбасы

Құлсары қаласының атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

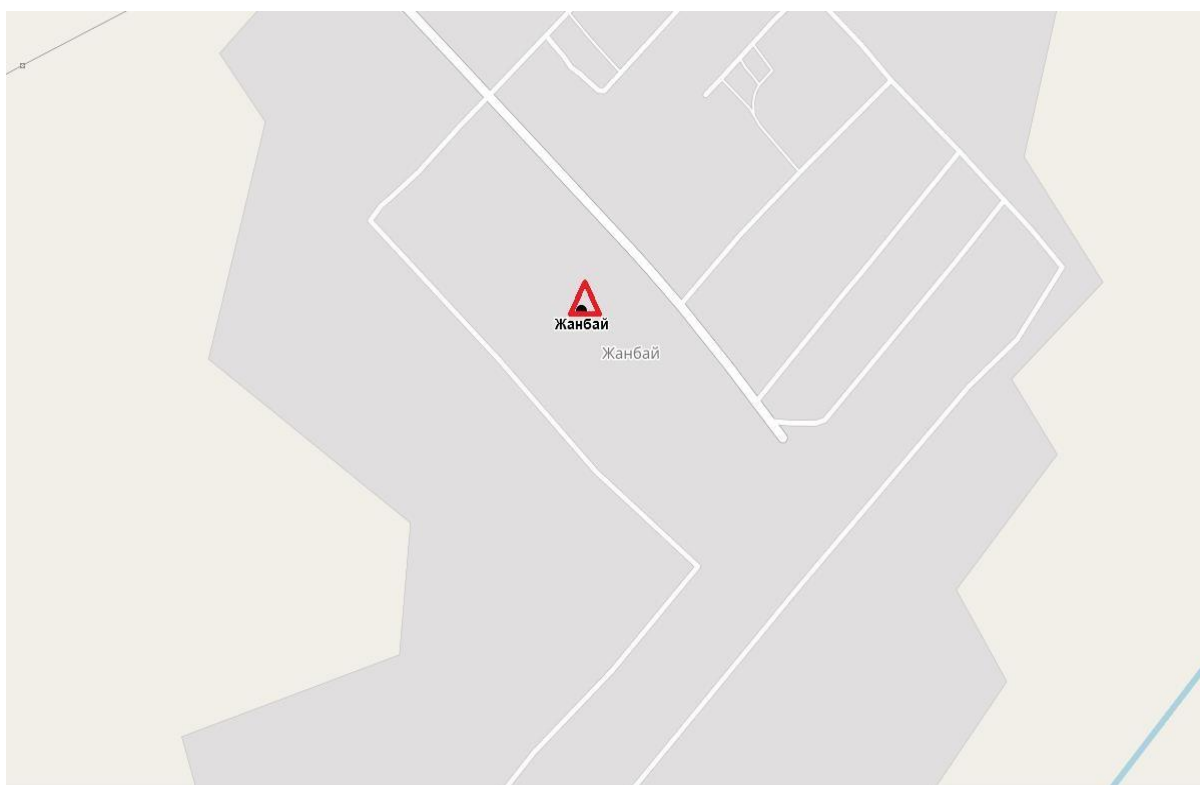
Мақат ауданы атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

Индер ауданы атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

Ганюшкино поселкесі атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

Жанбай селосы атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

Атырау облысының аумағындағы радиациялық гамма-фон мен радиоактивті түсулердің тығыздығын бақылау метеостансаларының орналасу сызбасы.

Атырау облысы аумағындағы атмосфералық жауын-шашын мен қар жамылғысын бақылау метеостансаларының орналасу сызбасы.

**Қазақстан Республикасы қоршаған ортасының жоғары (ЖЛ) және экстремалды жоғары ластануы (ЭЖЛ) туралы
2025 жыл 1 жартыжылдық бойынша**

Атырау қаласындағы 89 ЖЛ (Филиал және NCOS компаниясы ақпараты бойынша)

Высокое загрязнение - г. Атырау										
При месь	День. Меся ц, Год	Время	Номер поста	Концентрация		Ветер		Темпе ратура, °С	Атмо сферное давление	Причины от КЭРК
				мг/м ³	Кратнос ть превыш ения ПДК	Направ ление, град	Скорость, м/с			
Азот диоксиді	02.03. 2025	22:20	ЛББ №12 Акшагала ы-а, 2 көше 1а үй	2.0314	10.1	19 С,СШ	1.15	-12	770.4	
		22:40		2.0314	10.1	19 С,СШ	1.15	-12	770.6	
		23:00		2.0314	10.1	19 С,СШ	1.15	-13	770.7	
		23:20		2.036	10.1	19 С,СШ	1.15	-13	770.9	
Азот диоксиді	03.03. 2025	01:00	ЛББ №12 Акшагала ы-а, 2 көше 1а үй	2.0792	10.3	39 С,СШ	1.11	-14	771.8	
		01:20		2.2203	11.1	39 С,СШ	1.11	-15	771.7	
		01:40		2.2213	11.1	41 С,СШ	1.11	-15	771.7	
		02:00		2.2213	11.1	41 С,СШ	1.45	-15	771.7	
		02:20		2.157	10.1	18 С,СШ	1.34	-15	771.4	
		02:40		2.157	10.1	18 С,СШ	1.34	-15	771.4	
		03:00		2.157	10.1	18 С,СШ	1.34	-15	771.4	
		03:20		2.157	10.1	75 Ш,СШ	1.1	-15	771.5	
		03:40		2.1153	10.5	75 Ш,СШ	1.1	-16	771.8	
		04:00		2.0322	10.1	75 Ш,СШ	1.1	-16	771.8	
		04:20		2.0322	10.1	75 Ш,СШ	1.1	-16	771.8	

		04:40		2.0322	10.1	76 Ш.СШ	1.13	-16	771.8	
		05:00		2.0322	10.1	76 Ш.СШ	1.02	-16	771.8	
		05:20		2.0732	10.3	115 Ш	1.02	-16	771.9	
		05:40		2.0732	10.3	115 Ш	1.02	-16	771.9	
Күкіртті сутегі	03.03. 2025	10:40	№ 112 Әкімат (Сәтпаев к-сі, орталық көпір)	0.0809	10.1	136 ОШ	1.48	-13	771.6	
Күкіртті сутегі	19.03. 2025	05:00	№ 111 Тұрғын қалашық (Заполярная к-сі, Мұнайшылар үйі)	0,0919	11,5	186,12 О	1,5	8,3	755,05	
		05:20	№ 112 Әкімат (Сәтпаев к-сі, орталық көпір)	0,0857	10,7	317,72 СБ	1,9	8,7	758,32	
Күкіртті сутегі	10.05. 2025	20:40	№ 108 ТКА (Телекоммуникациялық мұнара аумағы)	0.13656	17.1	183 О	2,37	22	50.95	
		23:00		0.08671	10.8	182 О	2,67	18	71.61	
		23:20		0.17472	21.8	186 О	2,25	18	74.92	
		23:40		0.08996	11.2	187 О	2,13	17	75.24	
		06:00	№ 110 Привокзальный (Еркінов к-сі)	0,11079	13,8	105 Ш	0,51	14	64,87	
	11.05. 2025	00:00	№ 108 ТКА (Телекоммуникациялық мұнара аумағы)	0.08625	10,8	179 О	1,81	17	78.19	
		04:00	№ 110 Привокзальный (Еркінов к-сі)	0.09412	11,8	121 Ш	0,18	16	78.23	
	18.05. 2025	21:00	№ 108 ТКА (Телекоммуникациялық мұнара аумағы)	0.08887	11,1	181,12 О	0,58	22,14	34,11	
		22:00		0.22099	27,6	162,74 ОШ	1,70	21,25	37,10	
		23:20	№ 110 Привокзальный (Еркінов к-сі)	0.19246	24,0	137,88 ОШ	0,50	20,51	39,83	
		23:40	№ 114 Загородная (Атырау-Орал тас жолы)	0.08668	10,8	105,24 Ш	1,28	20,18	39,47	
	21.05. 2025	02:20	№ 108 ТКА (Телекоммуникациялық мұнара аумағы)	0,08159	10,2	232,10 ОБ	1,45	13,18	77,72	

Күкіртті сутегі	01.06. 2025	21:00	ЛББ №17 (ы-а Самал,7 көше,42 үй аумағы)	0,0803	10,0	255 Б	1,06	29,2	758.6	
		21:20		0,1047	13,0	259 Б	1,06	28,4	759,1	
		21:40		0,1051	13,1	264 Б	1,01	27,5	759,1	
		22:00		0,1051	13,1	267 Б	1,01	26,8	760,0	
		22:20		0,1051	13,1	271 Б	1,01	26,3	760,2	
		22:40		0,11	13,8	264 Б	1,01	25,5	760,6	
		23:00		0,1194	15,0	275 Б	1,01	25,2	761,0	
		23:20		0,1575	19,7	271 Б	1,05	24,6	761,5	
		23:40		0,1393	17,4	268 Б	1,05	24,3	762,1	
Күкірт диоксиді	01.06. 2025	21:20	ЛББ №17 (ы-а Самал,7 көше,42 үй аумағы)	5,7616	11,5	259 Б	1,06	28,4	759,1	
		21:40		5,1273	10,3	264 Б	1,01	27,5	759,5	
		22:00		5,1273	10,3	267 Б	1,01	26,8	760,0	
		22:20		5,1273	10,3	271 Б	1,01	26,3	760,6	
		22:40		5,1273	10,3	264 Б	1,01	25,5	760,3	
		23:00		5,1275	10,3	275 Б	1,01	25,2	761,0	
		23:20		7,0495	14,0	271 Б	1,05	24,6	761,5	
		23:40		5,2356	10,5	268 Б	1,05	24,3	762,1	
Күкіртті сутегі	02.06 2025	00:00	ЛББ №17 (ы-а Самал,7 көше,42 үй аумағы)	0,1078	13,4	280 Б	1,03	24,0	762,5	
	04.06. 2025	22:40		0,082	10,3	235 Б.ОБ	1,01	23,6	759,2	
		23:00		0,0854	10,7	237 Б.ОБ	1,01	23,5	759,6	
	08.06. 2025	17:40		0,0823	10,3	172 О	1,19	29,7	762,5	

Көміртегі оксиді	14.06.2025	07:20	ЛББ №11 (с. Дамба, балық инспекция аумағы)	80,0648	16,0	164 ОШ	1,24	20,7	763,4	
Күкіртті сутегі	16.06.2025	01:20	№ 111 Тұрғын қалашық (Заполярная к-сі, Мұнайшылар үйі)	0.05497	15,4	173 О	0,44	20,18	71.71	
		01:40		0.12283	11,7	143 ОШ	0,33	20,19	70.64	
		02:20	№ 113 Авангард (Жеңіс саябағы)	0.09491	11,9	92 С,СШ	0,15	18,26	69,56	
Күкіртті сутегі	17.06.2025	02:40	№ 109 Восток (Махамбет к-сі, Құрманғазы алаңы)	0.09379	11,7	289 С,СШ	2.60	21,42	754.1	
		03:00		0.09695	12,1	285 С,СШ	2.70	21,47	754.2	
		03:20		0.10040	12,6	287 С,СШ	2.34	21,04	754,2	
		03:40		0.10719	13,4	294 С,СШ	2.05	20,71	754,3	
		04:00		0.11020	13,8	303 С,СШ	2.05	20,41	754,4	
		02:40	№ 111 Тұрғын қалашық (Заполярная к-сі, Мұнайшылар үйі)	0.10656	10,1	177 О	1.13	20.90	753,1	
		03:20		0.13547	13,3	160 ОШ	1.01	20.45	753,3	
		03:40		0.14237	16,9	146 ОШ	0.86	20.20	753,3	
		04:00		0.16162	17,8	159 ОШ	0.72	19.99	753,4	
		04:20		0.11861	20,2	142 ОШ	0.71	19.86	753,4	
		04:40		0.09758	14,8	132 Ш,ОШ	0.66	19.60	753,4	
		05:00		0.13636	12,2	136 ОШ	0.53	19.33	753,5	
		05:20		0.16764	17,0	137 ОШ	0.57	19.14	753,5	
		05:40		0.20670	21,0	167 О	0.60	18.99	753,7	
		06:00		0.22563	25,8	170 О	0.59	18.90	754,0	
		06:20		0.19418	28,2	160 ОШ	0.50	18.77	754,0	
		06:40		0.14200	24,3	139 ОШ	0.43	18.84	753,9	

		07:00		0.10641	17,7	141 ОШ	0.50	19.11	754,1	
		07:40		0.10656	13,3	130 Ш,ОШ	0.65	19.81	753,4	
		03:00	№ 112 Әкімат (Сәтпаев к-сі, орталық көпір)	0.09051	11,3	275 Б	1,13	21,26	755,8	
		03:20		0.08447	10,6	292 Б,СБ	1,10	20,99	755,9	
		03:40		0.09991	12,5	269 Б	0,93	20,61	756,0	
		04:00		0.08781	11,0	267 Б	0,88	20,40	756,1	
		04:40	№ 113 Авангард (Жеңіс саябағы)	0.13195	16,5	145 ОШ	1.28	18.67	752,7	
		05:00		0.13402	16,8	155 ОШ	1.38	18.62	752,8	
		05:20		0.10736	13,4	162 ОШ	1.31	18.41	752,8	
		05:40		0.08915	11,1	133 Ш,ОШ	0.97	17.99	752,8	
		06:00		0.08740	10,9	139 ОШ	1.00	17.84	752,9	
		06:20		0.08105	10,1	158 ОШ	0.87	17.83	753,2	
		07:40		0.09383	11,7	166 О	1.18	17,83	753,3	

2025 жылғы 1-ші жартыжылдығындағы тұстамалар бойынша Атырау облысының жер үсті суларының сапасы туралы ақпарат

Су объектісі және тұстама	Физика-химиялық параметрлердің сипаттамасы	
Жайық өз.	судың температурасы 3-21,2°C шегінде, сутегі көрсеткіші 6,94-7,92, суда еріген оттегі – 7,1-12 мг/дм ³ , ОБТ5 – 2-2,85 мг/дм ³ , мөлдірлігі-12-19 см, кермектілігі – 2,02-5,7 мг/дм ³	
өз. Индер ауд.	3 класс	ОБТ5 – 2,492 мг/дм ³ ОХТ – 17,52 мг/дм ³ Магний – 33,32 мг/дм ³ Мұнай өнімдері - 0,071 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0011 мг/дм ³ ОБТ5, ОХТ, магний мен мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
АҚ «Казтрансойл» НПС Индер Жайық өзенінен 0,5 км жоғары	3 класс	ОБТ5 – 2,408 мг/дм ³ Магний – 31,18 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,072 мг/дм ³
АҚ «Казтрансойл» НПС Индер Жайық өзенінен 0,5 км төмен	3 класс	ОБТ5 – 2,46 мг/дм ³ ОХТ – 17,167 мг/дм ³ Магний – 31,2 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,073 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0011 мг/дм ³
с.Береке Жайық өзенінен 0,5 км жоғары	3 класс	ОБТ5 – 2,52 мг/дм ³ ОХТ – 16,8 мг/дм ³ Магний – 30,143 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,085 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0012 мг/дм ³
с.Береке Жайық өзенінен 0,5 км төмен	3 класс	ОБТ5 – 2,537 мг/дм ³ ОХТ – 16,25 мг/дм ³ Магний – 29,942 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,082 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0013 мг/дм ³
Атырау қаласы, 1 км жоғары	3 класс	ОБТ5 – 2,365 мг/дм ³ ОХТ – 18,283 мг/дм ³ Магний – 35,455 мг/дм ³ Нефтепродукты – 0,095 мг/дм ³
Атырау қ, 0.5 км жоғары «Атырау су арнасы» КМК	3 класс	ОБТ5 – 2,307 мг/дм ³ ОХТ – 15,367 мг/дм ³ Магний – 32,717 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,073 мг/дм ³
Атырау қ, 0.5 км төмен «Атырау су арнасы» КМК	3 класс	ОБТ5 – 2,358 мг/дм ³ Магний – 33,75 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,101 мг/дм ³
Атырау қаласы, 1 км төмен	3 класс	ОБТ5 – 2,355 мг/дм ³ ОХТ – 17,45 мг/дм ³ Магний – 34,667 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,101 мг/дм ³
"Орал-Атырау бекіре зауыты" РМҚК тасталуынан 3 км төмен Курилкино	3 класс	ОБТ5 – 2,485 мг/дм ³ Магний – 32,183 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,069 мг/дм ³ Фенолы – 0,0011 мг/дм ³
«Орал-Атырау бекіре зауыты» РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары Курилкино	3 класс	ОБТ5 – 2,54 мг/дм ³ Магний – 34,58 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,068 мг/дм ³
Дамба кенті	3 класс	ОБТ5 – 2,36 мг/дм ³ ОХТ – 16,9 мг/дм ³ Магний – 27,12 мг/дм ³

		Мұнай өнімдері - 0,096 мг/дм ³ ОБТ, ОХТ, магний нақты концентрациясы фондық кластан аспайды, мұнай өнімдерінің концентрациясы фондық кластан асады.
Перетаска тармағы	судың температурасы 3-21,8°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7-7,55, суда ерітілген оттегі – 6,4-11,03 мг/дм ³ , ОБТ5 –2,3-2,68 мг/дм ³ , мөлдірлігі – 12- 19 см, кермектілігі – 2,12-4,28 мг/дм ³	
Ағыстың тармақталуынан 0,5 км төмен Перетаска	3 класс	ОБТ5 – 2,43 мг/дм ³ Магний – 31,48 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,089 мг/дм ³ Фенолдар – 0,002 мг/дм ³
Атырау қ., "Атырау ЖЭО" АҚ тасталуынан 2 км жоғары»	3 класс	ОБТ5 – 2,45 мг/дм ³ Магний – 27,6 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,094 мг/дм ³
Атырау қ., "Атырау ЖЭО" АҚ тасталуынан 2 км төмен»	3 класс	ОБТ5 – 2,41 мг/дм ³ ОХТ – 17,03 мг/дм ³ Магний – 31,8 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,078 мг/дм ³
Яик тармағы	судың температурасы 3,1-20,8°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7,1-7,59, суда еріген оттегі – 8,4-9,7 мг/дм ³ , ОБТ5 –2,22-2,73 мг/дм ³ , мөлдірлігі 12-19см, кермектілігі – 2,16-5,26 мг/дм ³	
Ракуша с. Яик ағысының тармақталуынан 0,5 км төмен	3 класс	ОБТ5 – 2,45 мг/дм ³ Магний – 30,65 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,088 мг/дм ³
Еркінкала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары»	3 класс	ОБТ5 – 2,37 мг/дм ³ ОХТ – 17,55 мг/дм ³ Магний – 30,92 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,065 мг/дм ³
Еркінкала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км төмен»	3 класс	ОБТ5 – 2,37 мг/дм ³ ОХТ – 16,9 мг/дм ³ Магний – 33,78 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,056 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0011 мг/дм ³
Шаронова тармағы	судың температурасы 3-20,8°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7,1-7,84, суда еріген оттегі – 7,1-10,21 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,1-2,56 мг/дм ³ , мөлдірлігі-17-19см, кермектілігі – 2,2-3,66 мг/дм ³	
аул.Ганюшкино, су бекетінің тұсы	3 класс	ОБТ5 – 2,25 мг/дм ³ ОХТ – 17,7 мг/дм ³ Магний – 25,60 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,079мг/дм ³ ОБТ5, ОХТ, магний мен мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
Қиғаш өзені	судың температурасы 3-20,6°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7,18-7,25, суда еріген оттегі- 7,7-8,7 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,02-2,23 мг/дм ³ , мөлдірлігі-16-19см, түстілігі-18,4-20 градус, кермектілігі-2,74-4,8 мг/дм ³	
аул.Котяевка, су бекетінің тұсы	3 класс	ОБТ5 – 2,22 мг/дм ³ ОХТ– 17,98 мг/дм ³ Магний – 23,32 мг/дм ³ Кадмий – 0,0013 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,085 мг/дм ³ ОБТ5, ОХТ, магний, кадмий мен мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
Ембі өзені	судың температурасы 10,4-20,8°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7,1-7,35 суда еріген оттегі-6,4-9,4 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,03-2,59 мг/дм ³ , мөлдірлігі-16-19см, кермектілігі- 3,3-5 мг/дм ³	
аул.Ақкызтоғай, су бекетінің тұсы	3 класс	ОБТ5 -2,27 мг/дм ³ Магний – 23,23 мг/дм ³ Сульфаттар – 330,1 мг/дм ³

		Мұнай өнімдері – 0,073 мг/дм ³ ОБТ5, магний, сульфаттар мен мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
Солтүстік Каспий	температурасы 15-17,4°С шегінде, теңіз суы сутегі көрсеткіші -7,89-8,2 суда еріген оттегі – 7,1-12 мг/дм ³ , ОБТ5 – 2,04-3,09 мг/дм ³ , мөлдірлігі – 17-19,5 см, ОХТ – 11,8-40 мг/дм ³ , қалқыма заттар -41-100мг/дм ³ , минерализация – 302-4916мг/дм ³ ..	

Қосымша 3

Атырау облысының аумағындағы Каспий теңізінің теңіз сулары сапасының нәтижелері

	Ингредиенттердің атауы	Өлшем бірлігі	1-ші жартыжылдық, 2025 ж
			Солтүстік Каспий
1	Көзбен шолу		
2	Температура	°С	16,4
3	Сутегі көрсеткіші		8,0
4	Еріген оттегі	мг/дм ³	9,0
5	Мөлдірлігі	см	18,1
6	Қалқыма заттар	мг/дм ³	65,9
7	ОБТ5	мг/дм ³	2,4
8	ОХТ	мг/дм ³	26,1
9	Гидрокарбонаттар	мг/дм ³	107,3
10	Кермектігі	мг/дм ³	8,0
11	Минерализация	мг/дм ³	1440,8
12	Натрий	мг/дм ³	33,2
13	Калий	мг/дм ³	28,0
14	Құрғақ қалдық	мг/дм ³	1463,4
15	Кальций	мг/дм ³	95,1
16	Магний	мг/дм ³	57,9
17	Сульфаттар	мг/дм ³	253,2
18	Хлоридтер	мг/дм ³	864,9
19	Фосфаттар	мг/дм ³	0,028
20	Жалпы фосфор	мг/дм ³	0,049
21	Нитритті азот	мг/дм ³	0,070
22	Нитратты азот	мг/дм ³	0,152
23	Жалпы темір	мг/дм ³	0,056
24	Тұзды аммоний	мг/дм ³	0,126
25	Қорғасын	мг/дм ³	0,002
26	Мыс	мг/дм ³	0,001
27	Мырыш	мг/дм ³	0,002
28	Жалпы хром	мг/дм ³	0,002
29	Хром (6+)	мг/дм ³	0,002
30	АББЗ /СББЗ	мг/дм ³	0,049
31	Фенолдар	мг/дм ³	0,001
32	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,049
33	Бор	мг/дм ³	0,347
34	альфа -ГХЦГ	мкг/дм ³	0,0
35	гамма-ГХЦГ	мкг/дм ³	0,0
36	4,4-ДДЕ	мкг/дм ³	0,0

37	4,4-ДДТ	мкг/дм ³	0,0
----	---------	---------------------	-----

Атырау облысының жер үсті мен теңіз суларының сапасының гидробиологиялық көрсеткіштері (уыттылық) жөнінде ақпарат

№	Су объектісі	Бақылау нүктесі	Бағдарлау нүктесі	Сапроб индексі		Су сапасы	Биотестілеу	
				Пери фитон	бентос		Сынақ параметрі, %	Суды бағалау
1	Жайық өзені	Дамба кенті		1,94	5	3	0%	Уытты әсер жоқ.
2		Индер ауданы	су бекетінің жармасында	1,74	5	3	0%	
3		Атырау қаласы	«Атырау Су арнасы» КМК тастандыдан 0,5 км төмен	1,58	5	3	0%	
4		Шаронов арнасы	Ганюшкино селосы	1,76	5	3	0%	
5		Кігаш өзені	Котяевка селосы	1,79	5	3	0%	
6	Ембі өзені	Аккызтоғай селосы	Гидропост	1,73	5	3	0%	
7	Каспий теңізі	Теңіз кеме қатынасы арнасы	1 ст. кеме қатынасы каналынан 1 км төмен 46°55'11.85"C 51°40'22.69"B	2,01	5	3	0%	Уытты әсер жоқ
8		Теңіз кеме қатынасы арнасы	2 ст. кеме қатынасы каналынан 6 км төмен 46°50'49.59"C 51°33'38.63"B	1,86	5	3	0%	
9		Жайық өзені	46°48'6.71"C 51°29'38.55"B	1,90	5	3	0%	
10			46°52'34.05"C 51°27'39.87"B	1,92	5	3	0%	
11			46°56'8.07"C 51°23'30.54"B	1,75	5	3	0%	
12			46°54'20.02"C 51°17'18.97"B	1,78	5	3	0%	
13			46°53'5.79"C 51°8'23.56"B	1,83	5	3	0%	
14		Волга өзені	46°22'24.57"C 49°12'47.38"B	2,14	5	3	0%	
15			46°15'52.46"C 49°21'16.40"B	1,74	5	3	0%	
16			46°13'7.94"C 49°26'54.14"B	1,75	5	3	0%	
17			46°10'30.78"C 49°33'14.54"B	1,83	5	3	0%	
18			46°11'30.98"C 49°36'2.32"B	1,97	5	3	0%	
19		Жанбай кенті	46°55'46.69"C 50°47'7.10"B	1,99	5	3	0%	
20			46°55'24.34"C 50°46'49.64"B	1,67	5	3	0%	
21			46°55'2.11"C 50°46'43.50"B	1,91	5	3	0%	

22			46°54'32.22"C 50°46'36.09"B	1,66	5	3	0%	
23			46°53'58.51"C 50° 46'14.87"B	1,84	5	3	0%	
24		Шалығи шығанағы аралдары	46°48'25.94"C 51°34'54.08"B	1,90	5	3	0%	
25			46°49'26.90"C 51°37'4.85"B	1,77	5	3	0%	
26			46°48'52.15"C 51°39'41.97"B	1,82	5	3	0%	
27			46°47'1.30"C 51°42'11.94"B	2,0	5	3	0%	
28			46°44'2.87"C 51°43'0,92"B	1,87	5	3	0%	

Қосымша 4

Атырау облысы бойынша түптік шөгінділер туралы ақпарат

Су объектісі және тұстамалар	Талданатын компоненттер	Концентрациясы
река Жайық Атырау қаласынан 1 км жоғары	Мыс	0,38 мг/кг
	Марганец	0,10 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,0 %
	Қорғасын	0,20 мг/кг
	Мырыш	2,0 мг/кг
	Никель	0,42 мг/кг
	Кадмий	0,19 мг/кг
Атырау қ. "Атырау су арнасы" КМК тұстамадан 0,5 км жоғары"	Мыс	0,35 мг/кг
	Марганец	0,10 мг/кг
	Хром	0,09 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,1 %
	Қорғасын	0,22 мг/кг
	Мырыш	1,94 мг/кг
	Никель	0,37 мг/кг
	Кадмий	0,20 мг/кг
"Атырау су арнасы" КМК тұстамадан 0,5 км төмен"	Мыс	0,48 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,09 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,2 %
	Қорғасын	0,32 мг/кг
	Мырыш	2,4 мг/кг
	Никель	0,40 мг/кг
	Кадмий	0,22 мг/кг
Дамба кенті	Мыс	0,38 мг/кг
	Марганец	0,10 мг/кг
	Хром	0,1 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,0 %
	Қорғасын	0,25 мг/кг
	Мырыш	1,8 мг/кг
	Никель	0,43 мг/кг
	Кадмий	0,32 мг/кг
"Урал-Атырау бекірезауыты" РМҚК тасталуынан 3 км төмен Курилкино ауданы	Мыс	0,42 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,09 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,3 %
	Қорғасын	0,32 мг/кг
	Мырыш	1,72 мг/кг
	Никель	0,48 мг/кг
	Кадмий	0,17 мг/кг

Курилкино ауданы "Урал-Атырау бекіре зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары	Мыс	0,55 мг/кг
	Марганец	0,11 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,2 %
	Қорғасын	0,28 мг/кг
	Мырыш	1,65 мг/кг
	Никель	0,38 мг/кг
	Кадмий	0,18 мг/кг
" Атырау ЖЭО" АҚ" тасталуынан 2 км жоғары	Мыс	0,47 мг/кг
	Марганец	0,10 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	2,0 %
	Қорғасын	0,38 мг/кг
	Мырыш	2,3 мг/кг
	Никель	0,49 мг/кг
	Кадмий	0,28 мг/кг
" Атырау ЖЭО" АҚ" тасталуынан 2 км төмен	Мыс	0,83 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,10 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,5 %
	Қорғасын	0,52 мг/кг
	Мырыш	2,0 мг/кг
	Никель	0,35 мг/кг
	Кадмий	0,44 мг/кг
Еркінқала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары	Мыс	0,25 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,30 %
	Қорғасын	0,25 мг/кг
	Мырыш	2,13 мг/кг
	Никель	0,33 мг/кг
	Кадмий	0,18 мг/кг
Еркінқала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км төмен	Мыс	0,50 мг/кг
	Марганец	0,1 мг/кг
	Хром	0,15 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,0 %
	Қорғасын	0,30 мг/кг
	Мырыш	2,2 мг/кг
	Никель	0,32 мг/кг
	Кадмий	0,2 мг/кг
Теңіз кеме жүзетін арна 1 км төмен	Мыс	0,20 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,09 мг/кг
	Мұнай өнімдері	0,1 %
	Қорғасын	0,29 мг/кг
	Мырыш	1,70 мг/кг
	Никель	0,51 мг/кг
	Кадмий	0,20 мг/кг
Теңіз кеме жүзетін арна 6 км төмен	Мыс	0,38 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,07 мг/кг
	Мұнай өнімдері	0,19 %
	Қорғасын	0,39 мг/кг
	Мырыш	1,90 мг/кг
	Никель	0,37 мг/кг
	Кадмий	0,24 мг/кг
Взморье Жайық өзені 1 нүкте	Мыс	0,46 мг/кг
	Марганец	0,12 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,8 %

	Қорғасын	0,37	мг/кг
	Мырыш	1,61	мг/кг
	Никель	0,54	мг/кг
	Кадмий	0,18	мг/кг
Взморье Жайык өзені 2 нүкте	Мыс	0,39	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,1	%
	Қорғасын	0,28	мг/кг
	Мырыш	1,6	мг/кг
	Никель	0,38	мг/кг
	Кадмий	0,1	мг/кг
Взморье Жайык өзені 3 нүкте	Мыс	0,44	мг/кг
	Марганец	0,15	мг/кг
	Хром	0,19	мг/кг
	Мұнай өнімдері	0,99	%
	Қорғасын	0,40	мг/кг
	Мырыш	2,0	мг/кг
	Никель	0,43	мг/кг
	Кадмий	0,18	мг/кг
Взморье Жайык өзені 4 нүкте	Мыс	0,42	мг/кг
	Марганец	0,18	мг/кг
	Хром	0,21	мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,0	%
	Қорғасын	0,36	мг/кг
	Мырыш	2,0	мг/кг
	Никель	0,38	мг/кг
	Кадмий	0,17	мг/кг
Взморье Жайык өзені 5 нүкте	Мыс	0,50	мг/кг
	Марганец	0,1	мг/кг
	Хром	0,2	мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,6	%
	Қорғасын	0,42	мг/кг
	Мырыш	2,2	мг/кг
	Никель	0,41	мг/кг
	Кадмий	0,31	мг/кг
Взморье Волга өзені 1 нүкте	Мыс	0,21	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,14	мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,22	%
	Қорғасын	0,28	мг/кг
	Мырыш	2,1	мг/кг
	Никель	0,46	мг/кг
	Кадмий	0,29	мг/кг
Взморье Волга өзені 2 нүкте	Мыс	0,30	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,12	мг/кг
	Мұнай өнімдері	0,34	%
	Қорғасын	0,25	мг/кг
	Мырыш	2,5	мг/кг
	Никель	0,52	мг/кг
	Кадмий	0,19	мг/кг
Взморье Волга өзені 3 нүкте	Мыс	0,31	мг/кг
	Марганец	0,1	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,0	%
	Қорғасын	0,20	мг/кг
	Мырыш	2,2	мг/кг
	Никель	0,61	мг/кг
	Кадмий	0,18	мг/кг

Взморье Волга өзені 4 нүкте	Мыс	0,33 мг/кг
	Марганец	0,07 мг/кг
	Хром	0,1 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,2 %
	Қорғасын	0,25 мг/кг
	Мырыш	1,80 мг/кг
	Никель	0,61 мг/кг
	Кадмий	0,1 мг/кг
Взморье Волга өзені 5 нүкте	Мыс	0,22 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	2,15 %
	Қорғасын	0,29 мг/кг
	Мырыш	2,15 мг/кг
	Никель	0,55 мг/кг
	Кадмий	0,19 мг/кг
Шалыги шығанағы аралдары 1 нүкте	Мыс	0,57 мг/кг
	Марганец	0,13 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,1 %
	Қорғасын	0,17 мг/кг
	Мырыш	1,72 мг/кг
	Никель	0,40 мг/кг
	Кадмий	0,16 мг/кг
Шалыги шығанағы аралдары 2 нүкте	Мыс	0,22 мг/кг
	Марганец	0,1 мг/кг
	Хром	0,1 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,37 %
	Қорғасын	0,1 мг/кг
	Мырыш	2,0 мг/кг
	Никель	0,34 мг/кг
	Кадмий	0,19 мг/кг
Шалыги шығанағы аралдары 3 нүкте	Мыс	0,66 мг/кг
	Марганец	0,08 мг/кг
	Хром	0,09 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,3 %
	Қорғасын	0,2 мг/кг
	Мырыш	2,7 мг/кг
	Никель	0,51 мг/кг
	Кадмий	0,28 мг/кг
Шалыги шығанағы аралдары 4 нүкте	Мыс	0,30 мг/кг
	Марганец	0,1 мг/кг
	Хром	0,12 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,1 %
	Қорғасын	0,21 мг/кг
	Мырыш	2,35 мг/кг
	Никель	0,35 мг/кг
	Кадмий	0,26 мг/кг
Шалыги шығанағы аралдары 5 нүкте	Мыс	0,53 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,1 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,0 %
	Қорғасын	0,33 мг/кг
	Мырыш	2,0 мг/кг
	Никель	0,5 мг/кг
	Кадмий	0,23 мг/кг
Жанбай кенті 1 нүкте	Мыс	0,44 мг/кг
	Марганец	0,1 мг/кг
	Хром	0,1 мг/кг
	Мұнай өнімдері	2,3 %

	Қорғасын	0,28 мг/кг
	Мырыш	2,2 мг/кг
	Никель	0,38 мг/кг
	Кадмий	0,33 мг/кг
Жанбай кенті 2 нүкте	Мыс	0,34 мг/кг
	Марганец	0,09 мг/кг
	Хром	0,09 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,5 %
	Қорғасын	0,35 мг/кг
	Мырыш	2,2 мг/кг
	Никель	0,44 мг/кг
	Кадмий	0,2 мг/кг
Жанбай кенті 3 нүкте	Мыс	0,41 мг/кг
	Марганец	0,12 мг/кг
	Хром	0,09 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,4 %
	Қорғасын	0,38 мг/кг
	Мырыш	2,2 мг/кг
	Никель	0,54 мг/кг
	Кадмий	0,2 мг/кг
Жанбай кенті 4 нүкте	Мыс	0,5 мг/кг
	Марганец	0,1 мг/кг
	Хром	0,13 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,9 %
	Қорғасын	0,26 мг/кг
	Мырыш	2,6 мг/кг
	Никель	0,59 мг/кг
	Кадмий	0,29 мг/кг
Жанбай кенті 5 нүкте	Мыс	0,58 мг/кг
	Марганец	0,1 мг/кг
	Хром	0,14 мг/кг
	Мұнай өнімдері	1,5 %
	Қорғасын	0,25 мг/кг
	Мырыш	2,0 мг/кг
	Никель	0,32 мг/кг
	Кадмий	0,26 мг/кг

Анықтамалық бөлім

Елді –мекен ауасындағы ластаушы заттардың шекті жол берілген шоғырлары
(ШЖШ)

Наименование примесей	ШЖШ мәні, мг/м3		Қауіптілік классы
	Максималды бір ретті (ШЖШ _{М.б.})	Орта-тәуліктік (ШЖШ _{о.т.})	
Азот диоксиді	0,2	0,04	2
Азот оксиді	0,4	0,06	3
Аммиак	0,2	0,04	4
Бенз/а/пирен	-	0,1 мкг/100 м ³	1
Бензол	0,3	0,1	2
Берилий	0,09	0,00001	1
Қалқыма бөлшектер (шаң)	0,5	0,15	3
РМ 10 қалқыма бөлшектері	0,3	0,06	
РМ 2,5 қалқыма бөлшектері	0,16	0,035	
Хлорлы сутек	0,2	0,1	2
Кадмий	-	0,0003	1
Кобальт	-	0,001	2
Марганец	0,01	0,001	2
Мыс	-	0,002	2
Күшән	-	0,0003	2
Озон	0,16	0,03	1
Қорғасын	0,001	0,0003	1
Күкірт диоксиді	0,5	0,05	3
Күкірт қышқылы	0,3	0,1	2
Күкіртсутегі	0,008	-	2
Көміртегі оксиді	5,0	3	4
Фенол	0,01	0,003	2
Формальдегид	0,05	0,01	2
Фторлы сутек	0,02	0,005	2
Хлор	0,1	0,03	2
Хром (VI)	-	0,0015	1
Мырыш	-	0,05	3

«Қалалық және ауылдық елді-мекендердегі атмосфералық ауаға қойылатын гигиеналық нормативтер» (2022 жылғы 2 тамыз №ҚР ДСМ-70 СанЕН)

Атмосфераның ластану индексінің дәрежесін бағалау

Градации	Атмосфералық ауаның ластануы	көрсеткіштер	Айға бағалау
I	Төмен	СИ ЕЖҚ, %	0-1 0
II	Көтеріңкі	СИ ЕЖҚ, %	2-4 1-19
III	Жоғары	СИ ЕЖҚ, %	5-10 20-49
IV	Өте жоғары	СИ ЕЖҚ, %	>10 >50

Мемлекеттік органдарды тұрғындар қоғамдастырған ақпараттандыру үшін қалалардың атмосфера ластануының жай-күйі жөніндегі құжат 52.04.667-2005 БҚ. Әзірлеуге, салуға баяндауға және мазмұндауға қойылатын жалпы талаптар.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МОНИТОРИНГ ДЕПАРТАМЕНТІ
РМК «КАЗГИДРОМЕТ» АТЫРАУ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША ФИЛИАЛЫ
МЕКЕН-ЖАЙ:
АТЫРАУ ҚАЛАСЫ
ТАЛҒАТ БИГЕЛЬДИНОВА 10А
ТЕЛ. 8-(7122)-52-20-96

E MAIL: INFO_ATR@METEO.KZ